

פרופ' מנחם ברינקר, פרופסור לספרות עברית ולפילוסופיה באוניברסיטה העברית בירושלים, הוא חוקר בעל שם בין-לאומי אשר טבע את חותמו בחקר תורת הספרות בארץ ובעולם.

גישתו הבין-תחומית הייחודית, המשלבת יחד את תחומי הפילוסופיה, תורת הספרות ותורת הפרשנות, הייתה לשם דבר בחקר הספרות גם מחוץ לגבולות ישראל. מחקריו הנחילו לדורות של חוקרים ומבקרי ספרות אמות מידה ביקורתיות שהשפיעו עמוקות על ביקורת הספרות ועל מחקרה.

הבחנות אחדות שקבע – למשל ההבחנה בין "ראליזם" כיצירת אשליה של "דומות למציאות" לבין "ראליזם" כייצוג רציני של ממשות, המסוגל להשפיע על דעותיהם ואמונותיהם של הקוראים ביחס אליה; או ההבחנה בין מוסכמות אמנותיות לבין תחבולות אמנותיות – עוררו דיון ער בקרב עמיתיו והיו למטבע "עובר לחוקר" בכל כתיבה על ספרות ועל אמנות.

במחקריו עסק פרופ' ברינקר בייצוג המציאות בספרות ובאמנות וכן חקר את מהותם של הפרשנות הספרותית ושל תהליכי הקריאה, ההבנה וההערכה. בד בבד פרסם סדרה של מחקרים על הספרות העברית.

חיבר בעברית שבעה ספרים וכמאתיים מאמרים בפילוסופיה, בתורת הספרות, בספרות עברית ובענייני תרבות וחברה. כמה מפרקי הספרים וכארבעים מאמרים תורגמו לשפות רבות. בישראל זכתה לעניין רב המונוגרפיה שלו על הסופר י"ח ברנר.

נוסף על עבודתו המחקרית היה פרופ' ברינקר פעיל בתחומים רבים של החיים הספרותיים בישראל. בין השאר הוא ערך את השבועון הספרותי "משא", הקים וערך את הירחון לביקורת החברה והתרבות "עמדה" וכן יזם וערך סדרות ספרים שנועדו לשפר את הוראת הספרות.

ב-1995 הקים באוניברסיטת שיקגו, על פי הזמנתה, קתדרה ותכנית לימודים ל"לימודים עבריים מודרניים", וגם לימד בה שנים אחדות. בעשרות השנים שלימד בסמינר הקיבוצים, באוניברסיטת תל-אביב ובאוניברסיטה העברית בירושלים העמיד מאות רבות של תלמידים. זכה בפרס ישראל בחקר הספרות העברית והכללית לשנת 2004.